

Teucrium Stellae mh., eine neue Form der Comb. T. montanum L. × aureum Schreb.

Teucrium Stellae mh., a T. montanum × aureum kombináció új alakja.

Egy táblával. — Mit einer Tafel.

Von: { Dr. J. Murr (Feldkirch).
Irita: }

Gegen Ende Juni 1915 fand ich in der Alpenanlage des hiesigen Institutes «Stella matutina» unter *Teucrium montanum* und *T. aureum* einen kräftigen Rasen, der sofort als Kreuzung zwischen diesen beiden Arten kenntlich war. Auf Nachfrage hatte Herr Direktor DR. V. DEGEN (ebenso später auch Kustos J. BORNMÜLLER) die Liebenswürdigkeit mir mitzuteilen, dass von den französischen Botanikern bereits vier Formen dieser Kombination, darunter drei dem *T. montanum* näher stehende, von denen die älteste *T. ochroleucum* JORD. Pug. p. 137 (1852) ist, unterschieden werden. Nach weiterer Mitteilung DR. V. DEGEN'S, dem ich inzwischen eine Probe der Hybriden übermittelt hatte, stellt meine Pflanze am nächsten dem *T. ochroleucum*, unterscheidet sich aber von einem Originalexemplare JORDAN'S von Serres dept. des Hautes Alpes 1868, durch schlankeren Wuchs, längere und an der Basis mehr verschmälerte Blätter, von denen die unteren sogar kurz gestielt sind, ferner durch längere Kelche, längere Kelchzähne und endlich durch das kürzere und dünnere grauliche Indument, durch welches die grüne Farbe durchscheint; es steht hiemit meine Pflanze von den bisher bekannten Formen der Komb. dem *T. montanum* am nächsten, dessen Habitus es trotz der viel kleineren, stärker gelblichen Kronen widerspiegelt.

Da die Franzosen den Formenkreis unserer Kombination bereits in Unterarten zu gliedern begonnen haben, ein Vorgehen, das wir z. B. bei hybridogenen oder hybriden *Hieracien*-Typen stets angewendet haben, so ist es nur konsequent, wenn wir dem bisher bekannten Formenschwarm der Komb. *Teucrium montanum* × *aureum* = *T. ochroleucum* JORD. ein neues besonders benanntes Glied einfügen.

Ich nenne die neue Form *T. Stellae* zur Ehrung des hiesigen international bekannten Institutes, dem (insbesondere dessen Professoren GOTTFRIED RICHEN und JOSEF ROMPEL) ich seit Jahren manches freundliche Entgegenkommen verdanke.

Ich füge die lateinische Beschreibung der neuen Form an:
T. suffruticosum, basi ramosissimum, *caulibus* ca. 15—20 cm. longis, ascendentibus, foliosis, tomento parco cauo obsitis; *foliis* coriaceis, oblongo-lanceolatis, obtusiusculis, in petiolum brevem attenuatis vel subsessilibus, remote crenato-dentatis dentibus

utrimque quattuor, tertia vel dimidia parte inferiore integris, subcuneatis, supra subvirentibus, sparse, subtus densius cano-tomentellis; *floribus* pedicellatis, pedunculis tertiam vel fere dimidiam partem calycis aequantibus, in capitula infra laxescentia congestis, *calycis* sat dense albido-pubescentis dentibus late lanceolatis, subtrigonis, acuminatis, tubo cylindrico quadruplo brevioribus, *corolla* puberula albido-lutea, calyce subduplo longiore staminibus exsertis, corollae subaequilongis, labio superiore parvo, bipartito, viridescente, violaceo-striato, inferiore trilobo, lobis lateralibus i. e. basalibus oblongo-lanceolatis, extrorsum recurvis, lobo medio triplo maiore rotundato-ovato. Proximum *T. ochroleuco* JORD. Pug. p. 137., a quo differt statura graciliore, foliis longioribus, basim versus magis attenuatis, infimis breviter pedicellatis, calycibus calycisque dentibus longioribus, indumento totius plantae brevioris et parciore.

*
*
*

A szerző a feldkirchi «Stella matutina»-intézet havasi kertjében az ott mívelt *Teucrium montanum* és *aureum* közt egy gyepet talált, mely fajvegyülés útján keletkezett, mely azonban az eddig leírt *montanum* × *aureum* alakoktól több bélyegében eltér, miért is *T. Stellae* néven vezeti be a tudományba.

Az *Amarantus crispus* (Lesp. et Thév.) N. Terrac. újabb magyarországi termőhelyei.

Neue ungarische Standorte von *Amarantus crispus* (Lesp. et Thév.) N. Terrac.

Irta: }
Von: } Dr. Polgár S. (Győr).

1915 augusztus hó közepén rövid ideig Debreczenben tartózkodtam és innen e hó 13.-án a körülbelül 20 km.-nyire délnyugatra fekvő Hajduszoboszló városba rándultam ki. A város végén a Debreczenbe vezető út szélén az út porában terpeszkedő néhány sajátságos növény tűnt fel. Közelebbi vizsgálat után kiderült róluk, hogy az argentiniai származású *Amarantus crispus* példányai. Tehát ugyanaz a faj került ismét elő, melyet DR. DEGEN ÁRPÁD 1912-ben Budapesten talált, majd BUDAI JÓZSEF 1913-ban Diósgyőrből és Borsod-megye egyéb községeiből közölt (L. M. B. L. 1912, XI. p. 238 és u. o. 1913, XII. p. 319). Feltűnő volt, hogyan került az *Amarantus crispus* oly tipikus alföldi földművelő város határába, mint Hajduszoboszló. A következő napon Debreczenben a régi kollegiumi fűvészkertben sétáltam és itt a kert egy elhanyagolt részében nagy tömegekben találtam az említett *Amarantus*-t, mely mint kerti gyom nagyobb területet sűrűn beborított és igen

1. *Teucrium montanum* L. — 2. *Teucrium Stellae* (montanum × aureum) MURR. — 3. *Teucrium aureum* SCHREB.